

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

Názory Středoevropanů na izraelsko-libanonský konflikt

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2006, v06-09</i>
Otázky:	<i>PM.109 - 113</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 9. 2006</i>
Počet respondentů:	<i>993</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>2. listopadu 2006</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V zářijovém šetření Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR realizovaném v rámci projektu *Naše společnost 2006* bylo respondentům položeno několik otázek souvisejících s nedávným konfliktem mezi Izraelem a libanonským hnutím Hizbaláh a situací na Středním východě. Stejně otázky byly pod zastřešením CEORG¹ položeny dotázaným také v Polsku², Maďarsku³ a na Slovensku.⁴

První otázka bloku se týkala toho, na čí straně podle mínění dotázaných leží větší díl odpovědnosti za propuknutí konfliktu.⁵

Tabulka 1: Kdo nese větší vinu za konflikt? (%)

	ČR	Polsko	Maďarsko	Slovensko
Izrael	11,8	14,6	15,6	22,8
Hizbaláh	28,5	8,5	8,9	15,7
Obě strany stejně (spontánní odpověď)	27,2	44,7	43,8	30,9
Neví	32,5	32,2	31,7	30,6

Pozn.: Procenta ve sloupci

Jak ukazují výsledky zachycené v tabulce 1, česká veřejnost se v celkovém srovnání s ostatními zeměmi poněkud vymyká tím, že větší díl odpovědnosti za vypuknutí celého konfliktu připisuje převážně hnutí Hizbaláh, přičemž podíl respondentů vinících z konfliktu Hizbaláh dokonce, byť pouze statisticky nevýznamně převýšil podíl těch, kdo spontánně odpověděli, že za konflikt nesou

¹ C E O R G [The Central European Opinion Research Group] zahrnuje tři instituce zabývající se výzkumem veřejného mínění v České republice [CVVM SOÚ AV ČR - Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR], v Maďarsku [TÁRKI - Társadalomkutató Intézet és Társadalomkutató Informatikai Egyesülés] a v Polsku [CBOS - Centrum Badania Opinii Społecznej].

² V Polsku šetření proběhlo ve dnech 8. až 11. září 2006 na reprezentativním souboru 937 dotázaných ve věku od 18 let.

³ V Maďarsku sběr dat proběhl v termínu od 7. do 18. září 2006 na reprezentativním souboru 1033 respondentů ve věku od 18 let.

⁴ Na Slovensku sběr dat uskutečnila agentura FOCUS ve dnech od 6. do 12. září 2006. Dotazováno bylo 1036 respondentů představujících reprezentativní vzorek slovenské populace starší 18 let.

⁵ Otázka: „Na základě toho, co jste četl nebo slyšel o konfliktu na Středním východě, kdo myslíte, že je více vinen za současný konflikt mezi Izraelem a Hizbaláhem v Libanonu?“

obě strany rovným dílem. V ostatních zemích více či méně dominoval názor, že vinu za konflikt nesou obě strany, přičemž lidé z těchto zemí, kteří viděli větší část odpovědnosti na jedné ze stran konfliktu, relativně častěji za viníka označovali Izrael. Prakticky shodně téměř třetina dotázaných ve všech zemích se v otázce viny za konflikt nedokázala rozhodnout.

Následující otázka zkoumala, zda respondenti souhlasí či nesouhlasí s vojenskou akcí Izraele v Libanonu.⁶

Tabulka 2: Postoj k vojenské akci Izraele v Libanonu (%)⁷

	ČR	Maďarsko	Slovensko
Rozhodně souhlasí	4,9	2,0	2,8
Spíše souhlasí	13,7	4,1	5,0
Spíše nesouhlasí	32,2	26,9	24,9
Rozhodně nesouhlasí	25,8	40,9	49,3
Neví	23,4	26,1	18,0
Souhlas/nesouhlas	18,6/58,0	6,1/67,8	7,8/74,2

Pozn.: Procenta ve sloupci

Z údajů zachycených v tabulce 2 zřetelně vyplývá, že podpora vojenské akce Izraele v Libanonu je v regionu střední Evropy poměrně nízká a že nesouhlas jednoznačně převažuje. Ani v ČR, kde se relativně více než jinde objevoval názor, že vinu za konflikt především nese libanonské hnutí Hizbaláh, souhlas s izraelským postupem nedosáhl úrovně celé jedné pětiny, přičemž podíl nesouhlasících se naopak blížil třem pětinám. V Maďarsku a na Slovensku byla podpora vojenské akce Izraele ještě podstatně nižší, když souhlas s ní vyjadřovalo jen šest, respektive osm respondentů ze sta a podíl nesouhlasících činil asi dvě třetiny v Maďarsku a dokonce tři čtvrtiny na Slovensku.

Po otázkách týkajících se názorů na odpovědnost za vzniklý konflikt a postojů k vojenské akci Izraele v Libanonu šetření zjišťovalo, která ze stran podle mínění respondentů z konfliktu více vytěžila.⁸

Tabulka 3: Kdo z konfliktu více těžil? (%)

	ČR	Polsko	Maďarsko	Slovensko
Izrael	16,5	14,9	8,2	21,7
Hizbaláh	7,4	5,3	3,4	7,4
Oba získali/ztratili stejně (spontánní odpověď)	28,9	37,9	58,0	29,7
Neví	47,2	41,9	30,4	41,2

Pozn.: Procenta ve sloupci

Výsledky v tabulce 3 výrazně signalizují, že veřejnost střeoevropských zemí vesměs nepovažuje konflikt mezi Izraelem a libanonským hnutím Hizbaláh za jednoznačně přínosný pro některou ze zapojených stran. Mezi dotázanými, kteří k příslušné otázce vyjádřili nějaké stanovisko, se relativně nejčastěji objevovala spontánní odpověď, že obě strany konfliktem získaly či naopak ztratily stejně. V ostatních případech se častěji vyskytovalo mínění, že více z konfliktu profitoval Izrael, přičemž tato odpověď relativně nejčastěji zaznívala na Slovensku a naopak nejméně často v Maďarsku. Právě Maďaři pak nejčastěji vyjadřovali mínění, že obě strany v konfliktu získaly nebo ztratily stejně. Názor, že z konfliktu nejvíc profitoval Hizbaláh, se ve všech zemích vyskytoval pouze sporadicky s podílem pod úrovní 10 %.

⁶ Otázka: „Souhlasíte nebo nesouhlasíte s vojenskou akcí Izraele v Libanonu? Rozhodně souhlasíte, spíše souhlasíte, spíše nesouhlasíte, rozhodně nesouhlasíte?“

⁷ V Polsku v rámci tamního šetření nebyla příslušná otázka respondentům pokládána.

⁸ Otázka: „Co myslíte, kdo měl z tohoto konfliktu zisk – Izrael nebo Hizbaláh?“

V další části výzkum zjišťoval také postoj k vyslání mírových jednotek OSN do jižního Libanonu.⁹

Tabulka 4: Postoj k vyslání jednotek OSN do jižního Libanonu (%)¹⁰

	ČR	Polsko	Slovensko
Rozhodně pro	17,7	17,0	20,5
Spíše pro	28,6	26,6	29,4
Spíše proti	17,0	23,4	19,0
Rozhodně proti	13,0	14,4	14,6
Neví	23,7	18,6	16,5
Pro/proti	46,3/30,0	43,6/37,8	49,9/33,6

Pozn.: Procenta ve sloupci

Četnosti odpovědí v ČR, Polsku i na Slovensku zachycené v tabulce 4 vypovídají o tom, že ve střední Evropě spíše převažuje podpora vyslání mírových jednotek OSN do jižní části Libanonu. Relativně nejmenší rozdíl mezi podílem zastánců a odpůrců vyslání jednotek OSN do Libanonu zaznamenalo šetření v Polsku, což může do jisté míry souviset s tím, že samotné Polsko je v současnosti již poměrně výrazně angažováno v řadě jiných zahraničních vojenských misí, zejména pak v Iráku, a že respondenti otázku týkající se vyslání mírových jednotek obecně automaticky spojují s účastí vojáků své země. Mezi dotázanými v ČR a na Slovensku byl rozdíl ve prospěch vyslání mírových jednotek navzájem dosti podobný a zřetelně vyšší než v Polsku. Češi v porovnání se Slováci ovšem poněkud častěji uváděli odpověď „neví“.

Poslední otázka bloku se týkala toho, jak lidé vidí budoucnost vztahů mezi Izraelci a jejich arabskými sousedy.¹¹

Tabulka 5: Nastane někdy doba usmíření mezi Izraelci a Araby? (%)¹²

	ČR	Polsko	Maďarsko	Slovensko
Určitě nastane	3,0	2,3	5,2	6,5
Asi nastane	15,8	16,2	18,9	18,1
Asi nenastane	38,1	36,9	26,7	35,4
Určitě nenastane	17,2	20,4	32,6	21,9
Neví	25,9	24,2	16,6	18,1
ano/ne	18,8/55,3	18,5/57,3	24,1/59,3	24,6/57,3

Pozn.: Procenta ve sloupci

Údaje v tabulce 5 ukazují, že v pohledu na tuto otázku se obyvatelé zemí středoevropského regionu vzájemně příliš neliší a že mezi nimi poměrně výrazně převažuje pesimismus. Podíl těch, kdo soudí, že doba vzájemného pochopení a usmíření mezi Izraelci a Araby někdy v budoucnosti nenastane, se všude pohyboval v úzkém rozmezí 55-60 %, zatímco podíl optimistů na Slovensku a v Maďarsku se blížil k jedné čtvrtině a v Polsku a v ČR to byla dokonce jen necelá pětina populace.

⁹ Otázka: „Jste pro nebo proti vyslání mírových vojenských sil OSN do jižního Libanonu? Jste rozhodně pro vyslání, spíše pro vyslání, spíše proti vyslání, rozhodně proti vyslání?“

¹⁰ Respondentům v Maďarsku tato otázka nebyla pokládána.

¹¹ Otázka: „Domníváte se, že jednou nastane nebo nenastane doba, kdy Izraelci a Arabové budou schopni přijmout své odlišnosti a žít v míru? Určitě nastane, asi nastane, asi nenastane, určitě nenastane?“

¹² Respondentům v Maďarsku tato otázka nebyla pokládána.

